

Årsrapport 2012

*Er vold en del
av ditt liv?*

Innhold

1 ORGANISASJONEN

1.1	Organisasjonsform.....	3
1.2	Formål.....	3
1.3	Samarbeidskommuner	3
1.4	Representantskapets sammensetning	4
1.5	Styrets sammensetning	4
1.6	Medlem i Norsk Krisesenterforbund.....	4

2 ØKONOMI

2.1	Finansiering	8
2.2	Eiernes ansvar	8
2.3	Revisjon.....	8

3 ANSATTE

3.1	Fast ansatte	9
3.2	IA-bedrift.....	9
3.3	KS-Bedrift.....	9
3.4	Personalmøter og veiledning for ansatte.....	9
3.4.1	Personalmøter	9
3.4.2	Veiledning.....	9
3.4.3	Medarbeidersamtaler.....	9

4 TAUSHETSPLIKT OG OPPLYSNINGSPLIKT

4.1	Taushetsplikten.....	10
4.2	Opplysningsplikt til barnevernet	10

5 SAMARBEIDSPARTNERE

5.1	Eierkommunene.....	11
5.2	Nav.....	11
5.3	Barneverntjenesten	11
5.4	Familievernkontoret	12
5.5	Politiet.....	12
5.6	Advokat	13
5.7	Øvrige samarbeidspartnere	13

6 INTERN OPPLÆRING, KOMPETANSE- HEVING OG SAMARBEIDSMØTER

6.1	Intern opplæring og kompetanseheving.....	14
6.2	Samarbeidsmøter	14

7 FOREBYGGENDE ARBEID/UTADRETTET VIRKSOMHET

7.1	Vårt tilbud om praksisplass og hospitering.....	15
7.2	Informasjon.....	15
7.3	Undervisning til barnehager og skoler	15
7.4	Informasjon til flyktninger og asylmottak.....	15
7.5	Informasjon til ulike lag/foreninger og organisasjoner	15

8 VÅRE LOKALER .....

16

9 VÅRT TILBUD

9.1	Tilbud til brukerne og hjelpeapparatet	16
9.2	Kvinner, menn og barn som benytter vårt tilbud.....	17
9.2.1	Barna på senteret	18
9.2.2	Voksne og barn med funksjonshemming	19
9.3	Veien mot et selvstendig liv	19

10 STATISTIKK

10.1	Beboere.....	20
10.2	Dagbrukere.....	23
10.3	Telefonhenvendelser.....	24

11 UTFORDRINGER FRAMOVER

11.1	Personalet/kompetanse.....	25
11.2	Synliggjøring og bekjempelse av volden	25
11.3	Kommunal handlingsplan	25

REVISJONSBERETNING FOR 2012.....

26

STYRETS ÅRSBERETNING 2012 .....

28

REGNSKAP OG NOTER .....

29

1 Organisasjonen

1.1 ORGANISASJONSFORM

Krisesenteret for Molde og omegn åpnet 11.november 1983, etter å ha eksistert som krisetelefon siden 1981.

I 2006 ble Krisesenteret omdannet til et IKS (Interkommunalt selskap) og endret da navn til Krisesenteret for Molde og omegn IKS. Stiftelsesdato var 14.12.2006.

1.2 FORMÅL

Selskapet skal gi et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Selskapet skal arbeide aktivt for å synliggjøre og bekjempe vold i nære relasjoner. Selskapet skal også kunne gi mulighet for akutt plassering av barn for politi og barneverntjeneste.

1.3 SAMARBEIDSKOMMUNER

Selskapet eies av disse 11 kommunene, der Molde er vertskommune:

Aukra - Eide - Fræna - Gjemnes - Midsund - Molde - Nesset - Rauma- Sandøy - Sunndal - Vestnes

1.4 REPRESENTANTSKAPETS SAMMENSETNING

Medlemmer og varamedlemmer i Representantskapet i 2012:

Representantskapet har hatt 2 møter i 2012

Kommune	Medlem	Vara
Aukra	Pol. Bernard Riksfjord Adm. Ingrid Husøy Rimstad	Helge Kjøll jr. Turid Nerbø
Eide	Pol. Thor Jostein Dyrhaug Adm. Leif Arild Lervik	Merete Kristin Egge Monica Kjøll Ternes
Fræna	Pol. Aud Solveig P.Malmedal Adm. Iren Stranden	Henry Ståle Farstad Anne Grethe Løvmo
Gjemnes	Pol. Odd Steinar Bjerkeset Adm. Carl Gunnar Orset	Leif-Ståle Engdahl Unni Lyster
Midsund	Pol. Einar Øyen Adm. Ann Elin Høgset	Robin Sørli Brit Merete Kjærstadmo
Molde	Pol. Inger Paula N. Skår, Ola Fremo Adm. Anne Jorunn Vågen	Rolf Erik Furuli Sidsel P. Rykhus Gro Storholm
Nesset	Pol. Kari Haga Sølvik Adm. Marianne Aspås	Lars Kristian Kvernberg Ikke valgt
Rauma	Pol. Arne Hoem Adm. Sylvia Vik Mittet	Rune Singelstad Gro Berild
Sandøy	Pol. Hans Endre Sæterøy Adm. Leila Hellouli Harnes	Eva kristin Fjørtoft Ann Kristin Røyset
Sunndal	Pol. Ståle Refstie Adm. Kari Korsnes	Janne M.Rimstad Seljebø
Vestnes	Pol. Roger Rishaug	Ellen Andreassen Elin Bårdsnes

1.5 STYRETS SAMMENSETNING I 2012

Kommune	Medlem	Vara
Vestnes	Bergundhaugen, Randi (leder)	Steinar Aasgard
Molde	Sigrun Mjelva Talsethagen (nestleder)	Øystein Eik
Midsund	Tor Jarle Sporsheim	Liv Pedersen Løken
Fræna	Hanna Sofie Dalheim Farstad	Øyvind Fenne
Gjemnes	Jan Karstein Schjøberg	Aud Toril Gagnat
Sunndal	Per Atle Hansen	Mette Boye
Ansatt repr.	Ingunn Orvik	Marit Paulsen
Dagl.leder krisesent	Ingrid Horsgård (sekretær)	Astrid Abelseth

Norsk Kriresenterforbund

Kompetanse – Åpenhet
Samarbeid – Tilpasnings-
evne
Handlekraft

Styret har hatt 4 styremøter i 2012.

1.6 MEDLEM I NORSK KRISESENTERFORBUND

Det er 2 interesseorganisasjoner for krisesentrene i Norge. For oss var det naturlig å velge Norsk Kriresenterforbund, som er en organisasjon som har fokus på kompetanse, åpenhet, samarbeid, tilpasningsevne og handlekraft. Dette har også vært viktig for oss i vårt arbeid og utvikling av egen organisasjon. Gjennom Kriresenterlova som trådte i kraft i 2010 har myndighetene også vektlagt betydningen av disse viktige områdene. Ved å la hovedtyngden i loven fokusere på nettopp dette, søker de å ivareta og oppnå best mulig kvalitet i krisesentrenes tilbud og arbeid. For oss føles det godt og svært tilfredsstillende å arbeide ved et krisesenter som i mange år har vært i «forkant» av denne nye loven. Ved å ha et familieperspektiv der vi ikke har sett på volden isolert iforhold til enkeltindividet, men arbeidet «helhetlig» med alle berørte parter der dette har vært hensiktsmessig.

Formål og hovedoppgaver

Norsk Kriresenterforbund er en interesseorganisasjon for krisesentre, og har som formål å synliggjøre og bekjempe vold i nære relasjoner. Forbundet ble stiftet i mars 1991 av krisesentrene i Telemark, Follo og Fredrikstad. Ved årsslutt er krisesentrene i Follo, Asker og Bærum, Kongsberg, Fredrikstad, Halden, Hamar, Glåmdal, Telemark, Hønefoss, Hallingdal, Nordmøre og Molde medlemmer.

Norasenteret IKS gikk ut av Norsk Kriresenterforbund fra 1. januar 2012. 3 krisesentre har vært i kontakt med NOK i løpet av 2012 for å sonde muligheten for å bli medlem.

Fra august 2010 har administrasjonen lokaler i Sarpsborg.

Organisasjonens hovedoppgaver er:

- Påvirke offentlige myndigheter til å ta ansvar sentralt og lokalt
- Medvirke til et åpent og positivt samarbeid mellom krisesentrene, offentlige myndigheter og det øvrige hjelpeapparat
- Informasjonsarbeid og kompetanseheving
- Yrkesetisk og holdningsskapende arbeid, basert på respekt, likestilling og likeverd

Styret i Norsk Kriesesenterforbund 2012

Astrid Abelseth, styreleder, Kriesesenteret for Molde og omegn IKS
Anne Odenmarck, nestleder, Krise- og incestsenteret i Follo
Knut Lenæs, styremedlem, Kriesesenteret i Telemark
Carina Morland, styremedlem, Stiftelsen Hamar Kriesesenter
Stig Holm, styremedlem, Glåmdal Kriesesenter IKS
Lilli-Ann Midtskogen, varamedlem, , Stiftelsen Hamar Kriesesenter
Anne Karusbakken, varamedlem, Krise- og incestsenteret i Follo

Prioriterte områder for Norsk Kriesesenterforbund 2012

Norsk Kriesesenterforbund har i 2012 vektlagt arbeid som kunne være med å styrke medlems-sentrenes faglige profil, blant annet gjennom å invitere til et samarbeid om utviklingsprosjekter. Organisasjonen har videre bidratt til faglig utvikling ved å tilby oppdatert informasjon fra volds- og kriesesenterfeltet og ved å tilby kompetanseutvikling i form av fagdag.

Utviklingstiltak for medlemssentre tilknyttet Norsk Kriesesenterforbund

I februar 2012 inviterte Norsk Kriesesenterforbund til et ledermøte der det ble drøftet ulike utviklingstiltak som kunne bidra til å styrke sentrene i forhold til kommunene og til lovpålagte oppgaver. Eventuelle utviklingstiltak skulle også bidra til å styrke Norsk Kriesesenterforbund som en viktig serviceorganisasjon for medlemssentrenes faglige virke og for deres oppfylging av kommunenes forventninger til dem. Som et resultat av dette møtet, ble det etablert to prosjekter som det er arbeidet med i 2012.

Stiftelsen Hamar Kriesesenter og Glåmdal Kriesesenter IKS har samarbeidet om et prosjekt der målsettingen har vært å sikre brukerne ved disse sentrene et bedre og mer helhetlig tilbud gjennom å styrke samarbeidet med relevante aktører.

Krise- og incestsenteret i Follo og Norsk Kriesesenterforbund har etablert et utviklingsprosjekt i Folloregionen der målet har vært å styrke tilbudet til voksne og barn der den voksne har problemer i forhold til vold/rus/psykisk helse. Prosjektet er finansiert av Helsedirektoratet. Ansvarlig for prosjektet er Norsk Kriesesenterforbund med daglig leder som prosjektleder i 30% stilling. Krise- og incestsenteret i Follo er representert i styringsgruppa og gjennom Anne Karusbakken som er prosjektmedarbeider i 10% stilling.

Begge prosjektene er planlagt videreført i 2013.

Overvåking og formidling av informasjon, kunnskap og fagutvikling

En viktig del av Norsk Kriesesenterforbunds oppgaver er å holde seg oppdatert på forskning og utvikling i forhold til vold i nære relasjoner og kriesesenterdrift og videreformidle stoffet til medlems-sentre og andre interesserte. Innhenting og videreformidling av stoff har vesentlig gått via nettbaserte kilder. Norsk Kriesesenterforbund har etterhvert fått gode hjelpemidler både når det gjelder overvåking og videre-formidling. Mediaovervåking, nyhetsbrevtjeneste, hjemmeside, facebook, twitter og mynewsdesk er nyttige og effektive verktøy.

Webside

Norsk Kriesesenterforbunds webside, www.norskriesesenterforbund.no hadde i fjor 8051 besøk med et snitt på 22 pr dag. Av disse var 6633 unike besøkere. 22291 sider ble hentet opp. Temaer som interesserte besøkene mest var fagstoff og informasjon om Norsk Kriesesenterforbund inkludert kontaktopplysninger til alle kriesesentertilbud i Norge. Det fjerde mest søkte stoffet var informasjon om kommunalt kriesesentertilbud. For å styrke tilgjengelighet og leservennlighet har siden i løpet av 2012 blitt vesentlig omarbeidet.

Facebook og Twitter

Høsten 2011 kom Norsk Kriesesenterforbund med egen, åpen side på Facebook og med egen konto på Twitter. I midten av januar 2013 har NOK 133 følgere på Facebook og 235 følgere på Twitter. Følgene på Twitter er politikere, journalister, organisasjoner og fagpersoner av ulike slag .

Mynewsdesk

Fordi det er vanskelig å komme til orde i norske medier, besluttet styret i Norsk Kriesesenterforbund i desember 2012 at organisasjonen skulle abonnere på en tjeneste ved navn Mynewsdesk. Dette er et presserom som benyttes av såvel næringsliv som organisasjoner hvor man kan legge ut presse-meldinger og nyheter. Tjenesten utmerker seg i forhold til andre sosiale medier ved at den gir en mulighet for å publisere egenproduserte artikler og kronikker. For å spre stoffet, legger man ut link på sin Facebook- og Twitterkonto. Den første nyheten som Norsk Kriesesenterforbund la ut i desember 2012 ble lest av 225 personer den første uken.

Nyhetsbrev

Det ble sendt ut ett eksternt nyhetsbrev i 2012. De sosiale mediene som facebook, twitter og mynewsdesk gjør det mulig å dele informasjon umiddelbart. På denne bakgrunn er arbeidet med de sosiale mediene blitt prioritert framfor produksjon av nyhetsbrev. Det er også slik at Norsk Kriesesenterforbund har langt flere og mer mangfoldige følgere på de sosiale mediene enn de som åpner og leser de eksterne nyhetsbrevene som sendes ut.

Reklameinnslag

Samarbeidet med VerdensSterkesteMann og Try reklamebyrå ble videreført i 2012. Også dette året fikk byrået priser for sine radiospotter for Norsk Kriesesenterforbund. Tre av årets fire spotter fikk delt førsteplass på Sølvnikken i april 2012. Spottene var som følger: «Beste birolle» om barn som vitne til vold, «Beste kvinnelige skuespiller», «Beste manus» og «Beste mannlige skuespiller». Den sistnevnte om menn utsatt for vold i nære relasjoner.

Bidrag til faglig utvikling, erfaringsutveksling og kompetanseheving

En av Norsk Kriesesenterforbunds viktigste oppgaver er å bidra til faglig utvikling, erfaringsutveksling og kompetanseutvikling ved våre medlemssentre. For 2012 har dette i stor grad dreid seg om å være fødselshjelper og drivkraft for prosjekter som tar sikte på å styrke kriesesentertilbudet samtidig som man har ønsket å styrke kriesesentrenes posisjon vis a vis kommunene. I tillegg til de to utviklings-prosjektene som er nevnt, er det satt i verk et internt prosjekt i organisasjonen der målet er å etablere en databank til bruk for våre medlemssentre. Dette arbeidet er i gang og vil videreføres i 2013 dersom medlemssentrene ønsker det.

Fagdag for kriesesenter tilknyttet Norsk Kriesesenterforbund

I forbindelse med Landsmøtet 2012 ble det arrangert en gratis fagdag for medlemssentrene. Ivar Kjellevik, leder ved RVTS Sør la fram rapporten «Psykisk syke og rusmisbrukende kvinner som brukere av kriesesentertilbud». Deretter hadde vi et innslag av faglig rådgiver Petter Dahle fra Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA). Dahle snakket om NAPHA og deres arbeid med lokale kompetansenettverk. NOK hadde også invitert rådgiver innen psykisk helse i Hamar, Åse Jofrid Sørby, for å snakke om samarbeid og samhandling rundt målgruppen rus i psykiatri i Hamar kommune.

Søknad om tilskudd fra eksterne bidragsytere

I tillegg til søknad om driftssøtte fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet søkte Norsk Kriesesenterforbund om midler fra tre eksterne bidragsytere i 2012:

ExtraStiftelsen

- Midler til å gjennomføre del to /oppfriskning av VIVAT kurset som ble gjennomført for ansatte på medlemssentrene i 2011
- Midler til å oppdatere vår flerspråklige brosjyre om kriesesentertilbudet

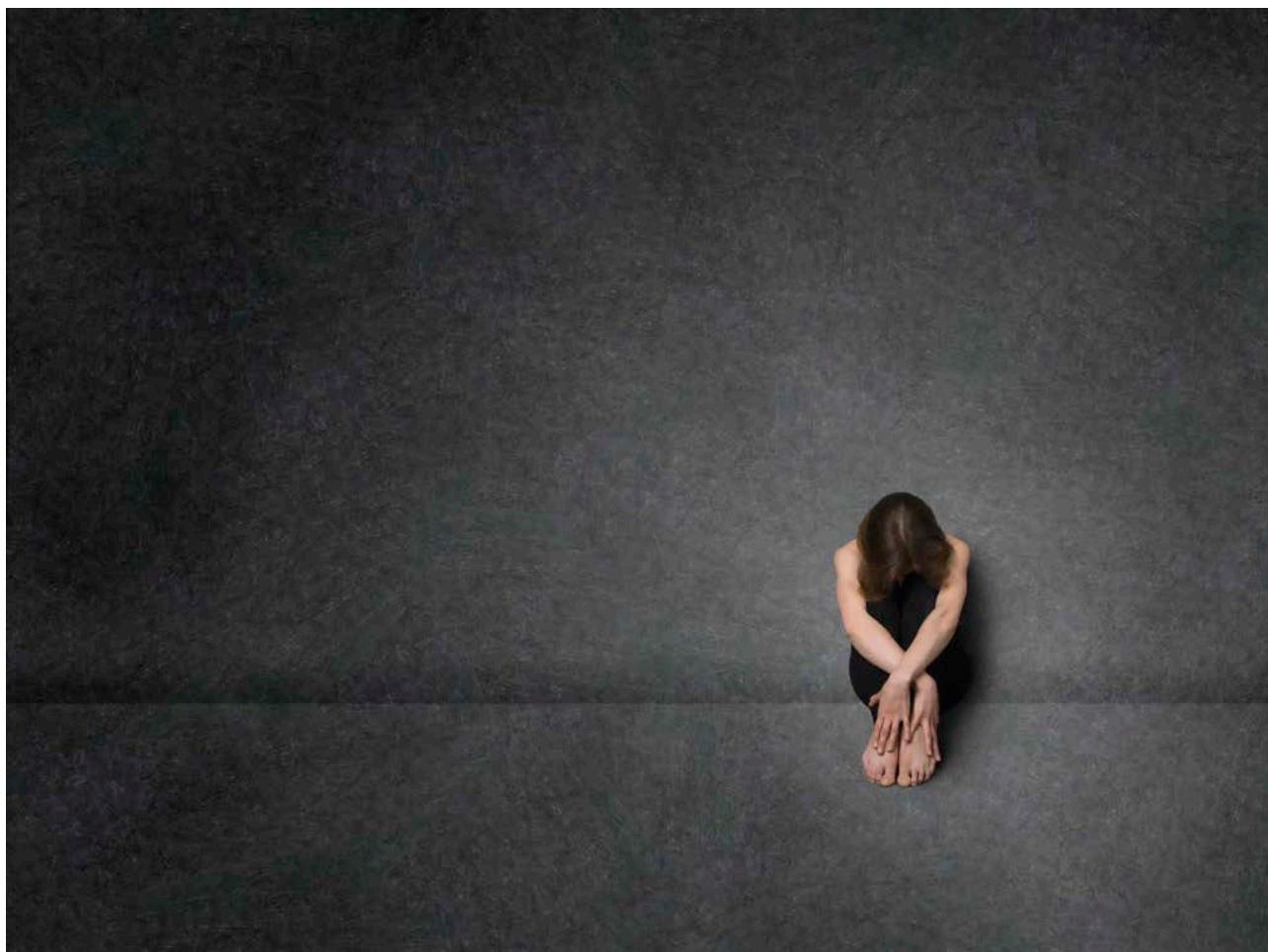
Bufdir

Midler for å arrangere konferanse med tema «Sårbarhet i forhold til vold i nære relasjoner - forekomst og tiltak»

Helsedirektoratet:

Midler til utviklingsprosjekt «Styrking av det kommunale tilbudet til voldsutsatte menn og kvinner med tilleggsproblemer innenfor rus og psykiatri»

Illustrasjon

Extrastiftelsen innvilget søknaden om oppfriskningskurs i førstehjelp ved selvmordsfare -VIVAT. Dette kurset vil bli avholdt våren 2013 og vil være gratis for ansatte på medlemssentrene.

NOK fikk avslag på søknad om midler til oppdatering av de flerspråklige brosjyrene. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) har imidlertid tilskuddsordninger for tiltak som dette. Søknad vil derfor sendes direktoratet på nyåret.

Buudir avsto søknaden om støtte til seminar i 2012 med henvisning til at temaet var godt nok belyst fra før. Når det gjelder søknaden til Helsedirektoratet, ble hele søknadssummen på 500 000 kroner innvilget for 2012.

Sarpsborg, i januar 2013

Wenche Nielsen
daglig leder
Norsk Kriesesenterforbund

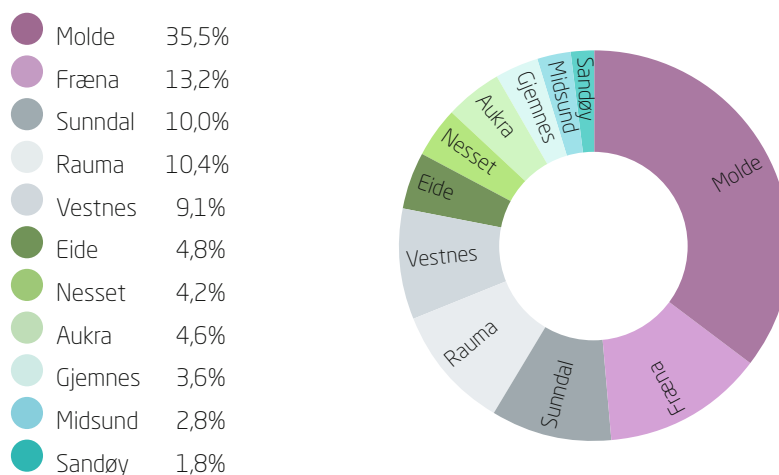
2 Økonomi

2.1 FINANSIERING

Driften av Kriesesenteret blir finansiert med tilskudd fra våre 11 eierkommuner. Kommunene yter økonomisk støtte til senteret fordelt etter antall innbyggere i den enkelte kommune, og Molde som vertskommune samordner finansieringen. Kriesesenteret dekker et omland på ca. 70.000 innbyggere.

2.2 EIERNES ANSVAR

Eierkommunene hefter ubegrenset for selskapets disposisjoner og gjeld i samme forhold som det antall innbyggere de har innenfor sine områder ved siste årsskifte. Pr.01.01.2012 hefter eierkommunene som følger:

2.3 REVISJON

Kriesesenteret for Molde og omegn IKS har avtale om revisjon med Kommunerevisjonsdistrikt 2, ved distriktsrevisor Sigmund Harneshaug.

3 Ansatte

3.1 FAST ANSATTE

Krisesenteret har i dag ca.10 stillingshjemler fordelt på 15 ansatte:

Daglig leder i 100% stilling (spesialpedagog)

Nestleder i 100% stilling (jurist)

Veileder i 100% stilling (vernepleier)

Veileder i 90% stilling (vernepleier)

Veileder i 77% stilling (utdanning innen jus og veiledning)

Barne -og ungdomsarbeider 60% stilling (fagarbeider, barne -og ungd.arb)

9 miljøarbeidere som deler 5,8 årsverk (helsefagarbeidere, vernepleier, statsviter)

I tillegg har vi flere tilkallingsvikarar. Krisesenteret har både kvinner og menn i personalgruppa. Alle ansatte lønnes etter kommunal tariff og senteret har avtale med Fagforbundet. De ansatte har medlemskap i KLP, samtidig har vi også yrkesskadeforsikring og gruppelivsforsikring for alle ansatte. Bedriften arbeider aktivt for å ivareta kravene i forhold til HMS.

3.2 IA-BEDRIFT

Som et viktig ledd i arbeidet med og for ansatte har vi også innledet samarbeid med Nav arbeidslivssenter fra 2005 og har som en forlengelse av den gamle avtalen, videre undertegnet avtale om Inkluderende arbeidsliv for perioden 2010-2013. Dette er en avtale der både arbeidstakere og arbeidsgiver må forplikte seg i forhold til hverandre og det ser vi på som svært viktig i vår personalpolitikk.

Sykefraværet i 2012 var på 11,8%, og det er en reduksjon på 1,0 % i forhold til 2011.

Sykefraværet har de siste årene vært høyt, og vi prøver å jobbe aktivt for å søke å redusere dette.

Som et ledd i dette inngikk vi i 2011 en avtale med et treningssenter, der Krisesenteret subsidierer de ansattes treningsavgift ved et visst antall treninger pr.mnd; avtalen gjelder fra 01.01.12.

3.3 KS-BEDRIFT

Krisesenteret tegnet medlemsskap i KS-bedrift fra 01.07.08.

3.4 PERSONALMØTER OG VEILEDNING FOR ANSATTE

3.4.1 Personalmøter

Vi har faste personalmøter 1 gang pr.mnd, samt 1 planleggingsdag hvert semester.

3.4.2 Veiledning

Krisesenteret har fast veiledning med ekstern veileder 2,5timer pr. måned. Vi ser på dette tilbudet som svært viktig i vårt arbeid/kompetansebygging, og får her drøftet og belyst ulike problemstillinger i forhold til aktuelle saker/situasjoner vi jobber med, samtidig som vi innimellom har faste tema. Denne veiledningen er svært viktig som en del av skoleringen av ansatte.

Ved behov får også ansatte tilbud om individuell veiledning.

Veileder: Helga Østtveit. I 2012 hadde vi 10 veiledninger.

3.4.3 Medarbeidersamtaler

Det er ikke gjennomført medarbeidersamtaler med de ansatte siden 2011. Nye samtaler planlegges våren 2013.

4 Taushetsplikt og opplysningsplikt

4.1 TAUSHETSPLIKT

Alle ansatte, samt de som yter tjenester for oss er underlagt taushetsplikt etter Forvaltningsloven §§13 til 13 e, jf Krisesenterlova §5.

Våre brukere skriver også under egen taushetserklæring.

4.2 OPPLYSNINGSPLIKT TIL BARNEVERNENET

Krisesenterlova §6 Opplysningar til barneverntenesta: «Alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova, skal i utføringa av arbeidet vere merksame på forhold som kan føre til tiltak frå barneverntenesta.

Utan hinder av teieplikta skal alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova av eiga tiltak gi opplysningar til barneverntenesta i kommunen når det er grunn til å tru at eit barn blir mishandla i heimen eller det ligg føre andre former for alvorleg omsorgssvikt, jf. Barnevernloven §4-10, §4-11 og § 4-12. Det same gjeld når eit barn har vist vedvarande alvorlege åtferdsvanskar, jf. Barnevernloven § 4-24.

Barnevernloven § 6-4 andre ledd tredje og fjerde punktum gjeld tilsvarende.»

Krisesenteret for Molde og omegn IKS informerer alle brukerne om opplysningsplikten vi har og de må skrive under på at de har fått denne informasjonen.

Illustrasjon

5 Samarbeidspartnere

For å kunne gi våre brukere best mulig hjelp er det viktig med samarbeid på tvers av etater og fag, og vi jobber derfor aktivt for å oppnå gode samarbeidsrutiner med viktige etater både lokalt, regionalt og nasjonalt.

5.1 EIERKOMMUNENE

Samarbeid er et nøkkelord i vårt arbeid med å hjelpe våre brukere til å få en bedre hverdag. Det sier seg selv at med avtale med 11 kommuner blir det en del instanser å forholde seg til, både administrativt og i hjelpeapparatet for øvrig. Gjennom år har det vist seg svært positivt for våre brukere at vi har faste personer innenfor den enkelte etat som vi samarbeider med. Denne vil etter hvert ha opparbeidet kompetanse på voldsproblematikk og mishandling, og det ser vi på som svært viktig i arbeidet med «våre» familier.

5.2 NAV

Nav er en viktig tjeneste/etat for flere av våre brukere. Brukerne har ofte sammensatte hjelpebehov, eksempelvis økonomi, arbeid, utdanning, helse og bolig. En stor del av våre brukere er minoritetsfamilier, der manglende norskkunnskap viser seg å være en stor utfordring i forhold til integrering.

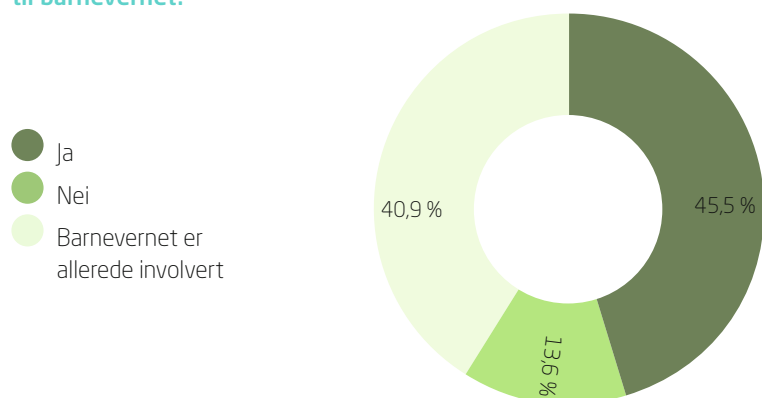
Vi benytter oss også i utstrakt grad av samarbeidsmøter og ansvarsgrupper i arbeidet med våre brukere, og her er Nav ofte deltakende.

5.3 BARNEVERN TJENESTEN

Barneverntjenesten er en etat som vi også samarbeider tett med i mange av våre saker. Enkelte ganger er barnevernet allerede «inne i» familien før brukerne tar kontakt med oss, mens andre ganger tas det kontakt etter at de har kommet til oss. Vi opplever barnevernet som en viktig samarbeidspartner i vårt arbeid med å gi familiene og barna den hjelpen de både trenger og har krav på. Krisesenteret er jo et sted der barnevernet vet at både barn og voksne blir ivaretatt, og vi blir derfor i flere saker brukt som en viktig støttespiller for barnevernet, i deres arbeid med å kartlegge familiens hjelpebehov, skader som følge av vold, problemer/begrensninger, ressurser etc.

Ofte er det enkle grep og tiltak som skal til for at barna skal få et bedre liv og en tryggere hverdag, og her er barnevernet vår viktigste samarbeidspartner. Viser for øvrig til krisesenterets opplysningsplikt til barnevernet, se pkt.6.2.

Dersom beboeren har barn under 18 år, har krisesenteret sendt bekymringsmelding til barnevernet?

5.4 FAMILIEVERNKONTORET

En stor del av brukerne som kontakter oss ønsker også bistand fra Familievernkontoret og de ulike tilbudene de har både individuelt og når det gjelder par-samtaler og mekling. Det viser seg også at det tilbudet kontoret har til menn og kvinner som sliter med vold – og aggresjonsproblem er viktig for hvordan disse familiene vil fungere etter et eventuelt brudd eller eventuell opprettholdelse av et parforhold. Sist, men ikke minst er det viktig for barna i disse familiene at voksne som sliter med denne type problematikk får hjelp til å endre atferden sin.

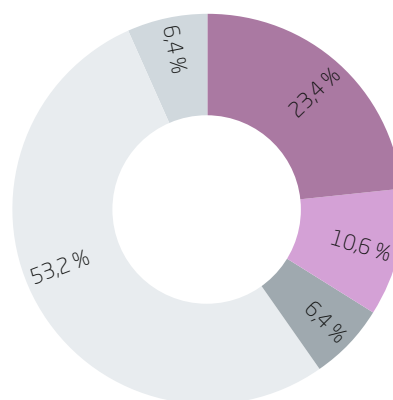
5.5 POLITIET

Det er opprettet egne kontaktpersoner ved det enkelte politikammer/lensmannskontor som skal ha vold i nære relasjoner som sitt spesialområde. Dette gjør det enklere å samarbeide i de ulike sakene med denne problemstillingen. For oss har politiet blitt en stadig viktigere samarbeidspartner og begge er vi avhengig av et godt og tett samarbeid for å kunne yte felles brukere best mulig hjelp. For å styrke dette viktige samarbeidet og øke politiets kunnskap om krisesentrenes tilbud/ arbeid har vi også valgt å ta inn politistudenter etter forespørsel fra politihøgskolen.

Statistikken for 2012 viser at det er under halvparten av «våre» saker som anmeldes. Det ble tatt ut offentlig påtale i 10,6 % av sakene, mens 23,4 % av våre beboere anmeldte selv.

Er forholdet anmeldt?

- Ja, av beboer
- Ja, ved offentlig påtale
- Ja, av annen instans
- Nei
- Vet ikke

5.6 ADVOKAT

Krisesenteret har de siste årene hatt et utstrakt samarbeid med advokat Mads Jensen ved advokatkontoret Wold & Co, og advokat Øyvind Panzer Iversen ved advokatkontoret Øverbø og Gjørtz. Justisdepartementet har bevilget penger til dekning av utgifter i forbindelse med tilbud om fri rettshjelp ved vårt krisesenter. Tilbudet skal gjelde for personer som oppsøker Krisesenteret, og som har vært utsatt for vold i nære relasjoner. Dette tilbudet blir behovsprøvd i hvert enkelt tilfelle.

5.7 ØVRIGE SAMARBEIDSPARTNERE

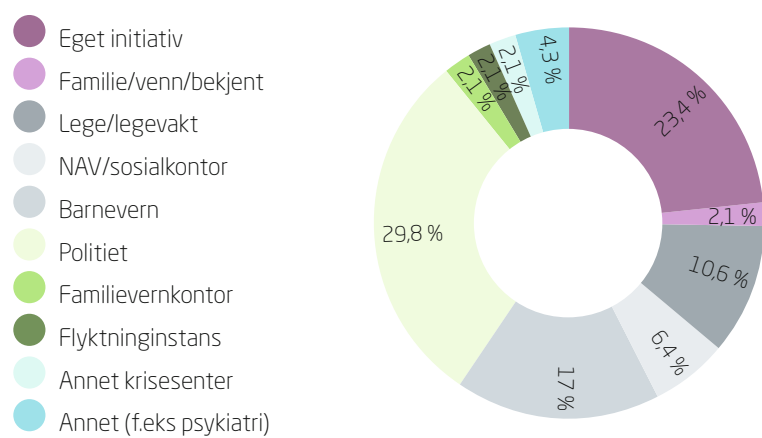
For øvrig er våre viktigste lokale samarbeidspartnere : Bufetat, asylmottak, hjemmesykepleien, psykiaritjenesten, bup, ppt, helsesøstre, lege, skole/barnehage, Senter mot Incest og seksuelle overgrep og andre krisesenter.

Sentralt samarbeider vi med vår paraplyorganisasjon Norsk Krisesenterforbund (NOKI), Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), og de nyopprettede regionale tilbudene RVTS som er regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, Barne- ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir), ulike departement, UDI og Alternativ til vold (ATV).

Illustrasjon

Hvem henviste beboeren til krisesenteret?

6 Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeidsmøter

6.1 INTERN OPPLÆRING OG KOMPETANSEHEVING

Krisesenteret er en arbeidsplass med et stort behov for kompetanse på mange områder, både når det gjelder miljøarbeiderne, veilederne og ledelsen ved senteret. Skal vi kunne tilby adekvat hjelp må vi til enhver tid søke å være oppdaterte på hva som skjer, hvor det finnes hjelp, hvilken hjelp/muligheter som finnes, ulike krav og retningslinjer fra myndighetenes side, lovverk etc.

I 2012 deltok 4 av våre ansatte på en nasjonal kompetanseheving/skolering gjennom Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS). To av våre ansatte var i denne sammenheng forelesere om temaet «Menn utsatt for vold i nære relasjoner». I tillegg til denne skoleingen, deltar ansatte på ulike relevante kurs og konferanser.

Ved ny-ansettelse vektlegges egnethet og ulike fagkompetanse.

I 2012 deltok ansatte på følgende kompetansegivende kurs/seminar/informasjonsmøter:

- Foredrag med Mia Tornblom, tema: motivasjon og selvfølelse
- Ledermøte for alle medlemssentrene i Norsk Krisesenterforbund
- Samarbeidsmøter med politiet angående sikkerhet/sikkerhetsrutiner
- Landsmøte i Norsk Krisesenterforbund
- Krisesenterutdanninga i Oslo, i regi av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)
- Molde kommune v/Ung-kompasset informerte om sitt tilbud
- Fylkesmannens konferanse «Samarbeid – som ringar i vatn»
- «In my shoes» opplæring i program til bruk for samtaler med barn
- Jubileumskonferansen til SMISO i Molde
- Strafferettskonferansen i Loen, tema: «Vold i nære relasjoner»
- Lanseringskonferanse i Tallin i fht NGO Fund i Estland
- Konferanse i Brussel «Zero-Tolerance on All Forms of Domestic Violence»
- Kurs i Oslo i regi av Alternativ til vold, tema: «Behandling av kvinner som utøver vold i nære relasjoner»
- Konferanse i Oslo, om «Gode modeller for samarbeid og samordning i arbeidet mot vold i nære relasjoner»

6.2 SAMARBEIDSMØTER

Krisesenteret har jevnlig samarbeidsmøter med kommunale instanser. Dette kan være i forhold til brukerne, ansatte eller vedrørende huset vi leier av kommunen.

De fleste samarbeidsmøtene gjelder brukerne våre, og da varierer det selvsagt hvem vi møter og hvor ofte, men det er gjennomsnittlig flere møter pr. uke.

2012 har også vært et travelt år når det gjelder prosjekt «nytt krisesenter», der det har vært ulike møter og befaringer.

7 Forebyggende arbeid/ utadrettet virksomhet

7.1 VÅRT TILBUD OM PRAKSISPLASS OG HOSPITERING FOR ULIKE STUDIER

Vi ser det som svært viktig at de ulike utdanningstilbudene får mulighet til å tilegne seg kompetanse innenfor vårt fagfelt. Etter forespørsel fra de ulike høyskolene tilbyr vi derfor praksisplass for et visst antall studenter pr. år, samt hospiteringsplasser. Dette er en fin måte å spre informasjon og kunnskap om vårt arbeid og tilbud ut til studenter innenfor helse, barnevern og politi.

7.2 INFORMASJON

Krisesenteret utarbeidet i 2012 ny visuell profil, med ny logo. I den forbindelse er det utformet nye brosjyrer som retter seg spesifikt mot kvinner, menn, ungdom og eldre.

Sosiale medier er etter hvert blitt en svært viktig arena for formidling av informasjon. Vi er derfor svært fornøyd med å ha fått utarbeidet ny hjemmeside, samt at vi er aktiv på Facebook. Hjemmesiden til Norsk Krisesenterforbund er også en viktig informasjonskanal for oss og våre samarbeidspartnere.

Krisesenteret sender ut referat fra sine styremøter og representantskapsmøter til kommunene, slik at ordførere, rådmenn og andre interesserte kan følge vårt arbeid, hvilke utfordringer vi står overfor og hvilke prosesser vi er inne i. På denne måten kan ledelsen i den enkelte eierkommune få en større nærhet til krisesentertilbudet.

7.3 UNDERVISNING TIL BARNEHAGER OG SKOLER

Krisesenteret har i en årrekke hatt fast avtale med Høgskolen i Molde om informasjon og undervisning til studentene på avdeling for helsefag. Både sykepleie- og vernepleiestudentene får på denne måten kjennskap til vårt tilbud og arbeid, samt nyttig kunnskap om temaet «vold i nære relasjoner».

Vi er også ute i barnehager, grunnskolen og videregående med informasjon om vårt tilbud og arbeid. Her har informasjonen rettet seg både mot barn/unge, samt ansatte.

7.4 INFORMASJON TIL FLYKTNINGER OG ASYLMOTTAK

Som tidligere år, har vi også i 2012 vært benyttet av kommuner til å delta på Introduksjonsprogrammet for flyktninger, hvor vi informerer om mishandling, konsekvenser av mishandling, krisesenterets tilbud etc.

Med fokus på faren for økt vold når du bor trangt på et asylmottak i et fremmed land, fremmed språk, uten arbeid/skoletilbud, savn av familie, traumatisert, etc.

7.5 INFORMASJON TIL ULIKE LAG/FORENINGER OG ORGANISASJONER

Det har i 2012 vært mange henvendelser fra ulike lag og organisasjoner som ønsker informasjon om Krisesenteret. Informasjon er viktig, og vi prøver derfor å prioritere disse henvendelsene.

- Vi har også dette året vært så heldige å bli invitert til flere pensjonistforeninger for å informere om vårt tilbud. Eldre er også en viktig brukergruppe hos oss, og det er viktig at flest mulig får

kjennskap til hva Kriesesenteret er og hvilken hjelp de kan få hos oss. «Vold i nære relasjoner» er nok fortsatt et vanskelig tema for mange eldre, og da er det desto viktigere at vi er flinke til å informere i ulike fora, for på den måten å senke terskelen for å kontakte oss.

- Flere av losjene i vår region har kontaktet oss for at vi skal komme og informere om vårt arbeid og tilbud, og det er et utrolig stort engasjement og hjertelag i de ulike losjene når det gjelder vårt tilbud og våre brukere. Hjertelaget har resultert i flere pengegaver, som har kommet godt med for våre små og store brukere.

8 Våre lokaler

Kriesesenteret har i 30 år hatt sine lokaler i en kommunal 4-mannsbolig i Øvre veg 5 i Molde. Disse lokalene ble etter hvert for små og uhensiktsmessige i forhold til myndighetenes krav til drift. Eierkommunene v/Styringsgruppa besluttet allerede i 1996 å starte arbeidet med bygging av nytt kriesesenter. I 2004 fulgte årsmøtet i Styringsgruppa for Kriesesenteret opp med følgende vedtak «Årsmøtet ber kriesesenteret jobbe videre med planene for nye lokaler i samarbeid med Molde kommune». Når kriesesentrene ble et lovpålagt tilbud fra 2010, stilte loven krav om at tilbudet skulle være kjønnsnøytralt. Dette medførte behov for mer areal for også å kunne gi et tilbud til menn.

Etter at ny finansieringsordning for drift av kriesesenter trådte i kraft 1. januar 2011, foreligger det ingen ordninger som kan medvirke til at kriesesenteret kan takle kapitalkostnader for et nytt bygg i egen regi. Eierkommunene har besluttet at Molde kommune skal bygge det nye kriesesenteret og at kriesesenteret for Molde og omegn IKS skal leie lokalene av Molde kommune. Molde kommune har fattet vedtak om at det nye kriesesenteret skal plasseres i Øvre veg.

For at kommunen skal kunne iverksette sine planer med bygging av nytt senter, leier Kriesesenteret nå midlertidige lokaler i Råkhaugen omsorgssenter i Nordbyen i Molde. Kriesesenteret flyttet inn 1. september 2012, og har avtale med kommunen om å få leie her til 01.01.2015, og innflytting i nye lokaler fra samme dato.

9 Vårt tilbud

9.1 TILBUD TIL BRUKERNE OG HJELPEAPPARATET

Kriesesenteret er døgnåpent 365 dager i året, og er i første rekke et bo- og veilednings/samtaletilbud.

1. januar 2010 trådte Lov om kommunale kriesesentertilbud (kriesesenterlova) i kraft. Loven pålegger alle kommuner å være tilknyttet et kriesesentertilbud. Kommunene skal sørge for et godt og helhetlig tilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. De siste årene ser vi også et stadig større behov for å gi tilbud om par-samtaler, da volden ofte blir utøvd fra begge parter.

Ved å være et lavterskeltilbud som er åpent hele døgnet hele året, med en personalgruppe med høy faglig kompetanse har Kriesenteret en unik mulighet til å kunne bidra til et helhetlig tilbud. Volden har mange fasetter, og kan føre til alvorlige og sammensatte konsekvenser for både ut-satte og utøvere. Dette stiller spesielle krav til oss som ansatte og vårt arbeid med den enkelte bruker/familie. For at vi på best mulig måte skal kunne kvalitetssikre arbeidet som gjøres, er kva-liteten på vårt kartleggings- og observasjonsarbeid spesielt viktig. Samtidig med dette skal bru-kernes medvirkning i tiltak- og gjennomføringsfasen ivaretas ut ifra den enkeltes forutsetninger og ressurser.

For å få gode løsninger for våre brukere er det av stor betydning at vi har et godt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet. Vi ser det som viktig at våre brukere knyttes opp mot hjelpeapparatet i egen hjemkommune i en tidlig fase i vårt arbeid, med tanke på eventuell videre oppfølging. Vi gir i tillegg tilbud til alle våre eierkommuner om muligheten til kriseplassering av barn hos oss inntil 4 døgn, etter avtale med barnevern eller politi. Ekstrakostnadene dette medfører skal dek-kes av den kommunen som benytter tilbudet.

Etter at Kriesenteret ble lovpålagt og et kommunalt ansvar, er vi nå en del av det offentlige hjelpeapparatet.

Vårt tilbud kan i korte trekk beskrives med følgende stikkord:

- Botilbud for kvinner, menn og deres barn
- Samtaler/veiledning
- Tilbud til barn/unge ved vår barne-og ungdomsarbeider
- Telefontilbud med rådgivning
- Kriseplassering av barn etter avtale med politi eller barneverntjeneste
- Samarbeid med det øvrige offentlige hjelpeapparatet
- Oppfølging etter utflytting dersom det er ønskelig
- Utadrettet virksomhet i form av opplæring/informasjon/media

9.2 KVINNER, MENN OG BARN SOM BENYTTER VÅRT TILBUD

Som tidligere beskrevet ble kommunene pålagt å gi et likeverdig tilbud til kvinner, menn og barn fra 2010.

Voldsutsatte personer er ikke en ensartet gruppe, de er forskjellige og det er også behovet for hjelp. Volden skjer i hovedsak i parforhold (både heterofile og homofile), men vi har også eldre brukere som er utsatt for vold og overgrep av barn, barnebarn eller andre nærstående personer, søsken som utsettes for vold av større søsken etc. En viktig del av vårt arbeid er å vektlegge de ressursene den enkelte har, og aktivt ta disse i bruk på veien til en bedre hverdag. Dårlig selvføl-lelse etter mange års fysiske og/eller psykiske overgrep gjør at mange ofte har liten tro på egen verdi og egne ressurser. Vi arbeider derfor aktivt for at brukerne våre skal komme seg ut av «offer-rollen» og ta regien over eget liv. I dette arbeidet blir mestring og brukervedvirkning svært viktig.

Når personer med minoritetsbakgrunn tar kontakt med oss viser det seg at de ofte har komplekse problemer og et stort hjelpebehov. Mange kan svært lite norsk, og det medfører store utfordringer både for brukerne og for oss som hjelpere.

Skal vi kunne hjelpe må vi også ha kompetanse som gjør oss i stand til å yte riktig og adekvat hjelp. Betydningen av utdanning og skoling blant våre ansatte blir derfor viktig for å kunne gjøre et godt nok arbeid og oppnå gode resultat i vårt arbeid med disse familiene.

Minoritetsfamilier trenger ofte ekstra bistand for å kunne orientere seg i det norske systemet, og i dette arbeidet er tolker en viktig/nødvendig medhjelper. Her har vi ved kriesenteret benyttet tolk konsekvent der det har vært nødvendig, men vi ser at hjelpeapparatet for øvrig er alt for lite flink til å bruke tolketjeneste. Dette vanskeliggjør og forlenger ofte saksgangen, samt at det medfører mange misforståelser og feil avgjørelser. Dette blir en ekstrabelastning som man bør unngå når mennesker er i en krisesituasjon, vi vil derfor fortsette å minne våre samarbeidspartnere på nød-vendigheten med bruk av tolk.

Illustrasjon

Med manglende oppholdstillatelse, for kort opptjeningstid i Norge i forhold til trygderettigheter og andre ytelser, kan det ofte være vanskelig å skaffe ny bolig til denne gruppen, slik at deres botid på krisesenteret kan bli svært lang.

Brukere kan ha opprinnelig opphold på asylmottak, men må overflyttes til oss grunnet vold og mishandling. I disse situasjonene er det viktig å få i gang prosessen med overflytting til nytt mottak så snart som mulig for familienes skyld, ikke minst med tanke på barna, som ofte er i skolealder.

Personer fra andre nasjoner/kulturer som er truet med tvangsekteskap og trafficking (menneskehandel) søker også ofte tilflukt og bistand hos oss. Denne problematikken er svært kompleks og krevende og det stilles stadig nye krav til ansatte sin kompetanse. Disse sakene krever også ofte et utstrakt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, og her er vi svært avhengige av hverandres kompetanse og oppfølging for å få et best mulig resultat. Bygging av nettverk blir her viktig for å ivareta familiene både under og etter oppholdet på senteret.

9.2.1 Barna på senteret

I 2012 bodde det 41 barn på senteret. Mange av kvinnene og mennene som oppsøker oss har barn, og det viser seg at volden ofte har pågått over tid. Erfaring og forskning viser at volden naturlig nok påvirker foreldrerollen. En trygg foreldrerolle er uforenlig med vold. Når mor eller far er i krise kommer barnas behov i bakgrunnen. Hvis forelderens er alvorlig traumatisert, redd, deprimeret og har et høyt angstnivå blir det vanskeligere å fylle foreldrerollen. Når det er de «trygge» voksne som gjør tilværelsen utrygg blir det desto vanskeligere å være barn.

Så langt det er mulig lar vi barna gå i sin vanlige skole/barnehage, og her er kommunene flinke til å stille opp med dekning av ekstra utgifter til buss/drosje. Vi har også gått til anskaffelse av bil til Krisesenteret, og denne blir flittig brukt til blant annet henting og bringing av barna slik at de ikke skal måtte forklare hvorfor de kommer i drosje til skolen/barnehagen.

Når kvinner/menn har med seg barna sine til Krisesenteret er de primært deres ansvar, men vi avlaster ved behov.

Trygghet, forutsigbarhet og stabilitet er svært viktig i barns hverdag, og dette er ikke mindre viktig på Krisesenteret. I arbeidet med å oppnå dette er det viktig med struktur og planer. Herunder kommer faste måltid, skole/barnehage, leggetider etc.

Krisesenteret er opptatt av å ivareta barnas behov og rettigheter, og i dette arbeidet er barne- og ungdomsarbeiderens «samtaler», lek og aktivitet med barna/de unge utrolig viktig. Det er ikke sjelden at barn som lever med vold i familien blir symptombærere på det som skjer. Enkelte har gjort seg «usynlige» over tid mens andre er svært utagerende, noen er generelt triste, mange har problemer med konsentrasjon etc. Ulik måte å takle vanskelighetene på kan gi ulik atferd og konsekvenser, dette krever ulike tiltak fra oss og våre samarbeidspartnere. Ofte er hjelpeapparatet allerede «inne i» familiene når de oppsøker krisesenteret, og vi samarbeider både under og etter endt opphold hos oss.

Også i 2012 har vi vært så heldige å motta pengegaver fra ulike aktører. Dette har gjort det mulig å delta på turer og aktiviteter med barna og ungdommene, som ellers ikke hadde latt seg gjøre. Vi er umåtelig takknemlig for disse bidragene, for vi ønsker jo å gi både barna og foreldrene positive aktiviteter og opplevelser under oppholdet hos oss.

Det gjør noe med et barn å oppleve at de som skulle verne barnet mot verden, selv medvirker til at barnet blir stående alene, nakent og uten mulighet til å unnsnippe voldens mareritt. Barn som lever i familier der det forekommer vold er selv i risikozonen for en rekke ulike overgrep.

Mange av barna blir selv utsatt for mishandling i forbindelse med at forelderens mishandles. –Yngre barn som sitter på armen og eldre barn som går i mellom er spesielt utsatt. Forelderens tar ubetinget et ansvar når de fjerner barnet fra voldssituasjonen i hjemmet og bringer det i sikkerhet på Krisesenteret. Når den første usikkerheten er over i møte med alt det nye, faller de fleste barn snart til ro og de vil kunne oppleve Krisesenteret som et trygt sted.

Energi som før var bundet opp i rene overlevingsstrategier, kan frigjøres i barnet. Når omgivelsene blir rolige og trygge, og noen andre «passer» på mor eller far.

9.2.2 Voksne og barn med funksjonshemning

Avhengighet til andre mennesker øker sårbarheten for vold og overgrep. Risikoen kan synes å øke med graden av funksjonshemning og behovet for hjelp.

I følge undersøkelser opplever personer med funksjonshemning overgrep like ofte som personer uten funksjonshemning, men over lengre perioder. De kan oppleve grove overgrep i form av å bli nektet hjelpemidler, mat, medisiner og nødvendige helsetjenester.

En del personer med funksjonshemning har et dårlig sosialt nettverk, og er ofte redde for å miste det de har. Mange har i tillegg lav inntekt eller uføretrygd, og dermed dårlig økonomi. Slik blir terskelen for å gå ut av forholdet veldig høy. Det blir vanskelig for personen å komme seg ut av forholdet eller gå til anmeldelse hvis en er avhengig av daglig stell og hjelp av sin overgriper.

Illustrasjon

9.3 VEIEN MOT ET SELVSTENDIG LIV

Voldens mekanismer og konsekvenser er sammensatte, og ikke alltid enkel å skjønne rekkevidden av. I vårt samarbeid med hjelpeapparatet møter vi altfor ofte manglende kunnskap/forståelse for at våre brukere velger å flytte hjem til overgriper en eller flere ganger.

Vi må imidlertid ha forståelse for at å bryte ut av et voldelig forhold er en møysommelig prosess. Det stilles store krav til den utsatte i en periode hvor de er på det svakeste og mangler energi og tro på seg selv. Det er mange faktorer som spiller inn for at den enkelte skal lykkes i å bryte ut av forholdet. Mange preges av dårlig selvfølelse, de kan være traumatiserte, ha manglende norskkunnskaper, dårlig økonomi og stor usikkerhet vedrørende rettigheter og muligheter for å få oppholde seg i Norge etter et eventuelt brudd.

Noen av brukerne har allerede bestemt seg for at de aldri skal tilbake til overgriper før de ankommer Krisesenteret. Andre kommer fordi de føler seg presset av familie, venner eller hjelpeapparat, og har derfor ikke kommet så langt i egen motivasjon/prosess, og da er muligheten for at man bryter ut av det voldelige forholdet svært liten. Forskning og erfaring viser at indre eller ytre motivasjon er av stor betydning for om eller når den enkelte klarer å bryte ut av et mishandlingsforhold.

Gjennom mange års arbeid med denne typen problematikk, har vi sett betydningen av en helhetlig oppfølging av familiene også etter at de har flyttet ut fra Krisesenteret.

De siste årene har vi brukt mye ressurser på reetableringsfasen og oppfølgingen av familiene når de har flyttet ut fra oss og over i egen bolig. Vi ser på dette arbeidet som svært viktig for at flest mulig skal fungere best mulig i sitt nye liv og bli selvstendige familier som ikke så lett skal overtales til å flytte tilbake til overgriper på grunn av press, dårlig økonomi, ensomhet eller skam og skyldfølelse.

Det viser seg også at dårlig språkforståelse er et mye større problem enn vi kunne ane for mange av våre brukere. Dette kan igjen føre til at brukeren søker tilbake til overgriper for å få hjelp til praktiske ting som utfylling av skjema, hjelpe barna med lekser etc. Det er heller ikke sjelden at de må «betale» sin velgjører med seksuelle tjenester for å få hjelp til ulike ting når det trengs. På denne måten blir den utsatte fortsatt stående i et avhengighetsforhold til overgriper, og veien tilbake til et uverdig forhold kan bli svært kort. Denne avhengigheten og underdanigheten fører også til at selvfølelsen fortsatt brytes ned og gjør det umulig å se muligheten til et liv der man klarer seg selv. I disse prosessene kan Krisesenteret og nødvendig tett oppfølging utgjøre den store forskjellen.

10 Statistikk

Mange av brukerne tar kontakt med oss på eget initiativ, mens andre henvises til oss fra andre instanser. De fleste ringer på forhånd, men det er også mange som kommer direkte uten avtale. Vi er et lavterskeltilbud, så det er ikke nødvendig med henvisning eller timeavtale.

Noen kommer til samtale for å få råd/veiledning, mens andre har behov for et sted å bo på grunn av volden/krisen i hjemmet. Mange av de som bor hos oss bruker også senteret aktivt etter at de har flyttet ut. Noen kommer bare på besøk, mens andre kommer for å fortsette arbeidet med egenprosess, eller for å få hjelp til diverse praktiske problemer som utfylling av skjema, skriving av søknader etc.

De opplysningene vi samler for utarbeidelse av statistikk er kun de opplysningene som brukerne samtykker i, og som går på årsak, alder, forhold til overgriper, antall barn etc.

Dette er opplysninger som Barne -ungdoms og familiedirektoratet innhenter fra alle sentrene for å kunne danne seg et bilde av omfanget når det gjelder vold i nære relasjoner og bruken av krisesentrene.

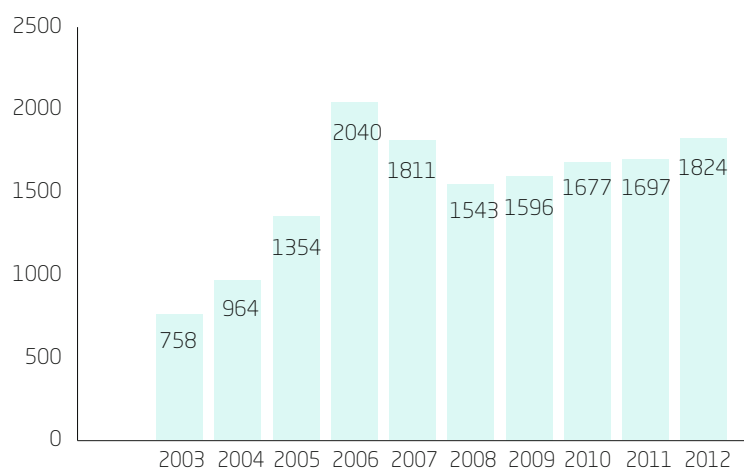
10.1 BEBOERE

Det var totalt 89 kvinner og menn på Krisesenteret i 2012

Gjennomsnittlig botid i 2012 var 20,5 døgn

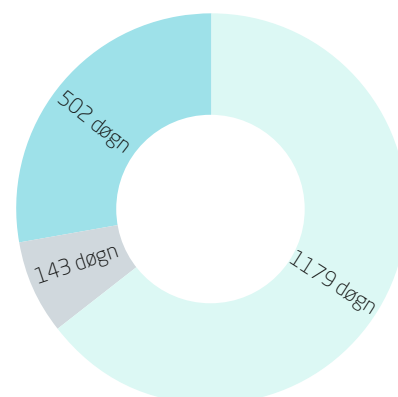
Overnattingsdøgn 2002 - 2012

	Antall	Døgn
Kvinner	45	1179
Menn	3	143
Barn	41	502
Totalt	89	1824

Beboere - totalt antall overnattingsdøgn: 1824

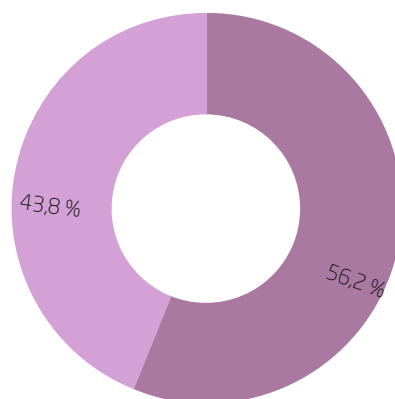
- Kvinner
- Menn
- Barn

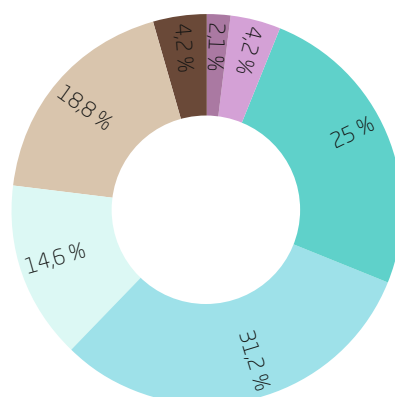
Hvilken kommune kommer beboeren fra?

- Vertskommunen
- Annen kommune

Hvilken aldersgruppe tilhører beboeren?

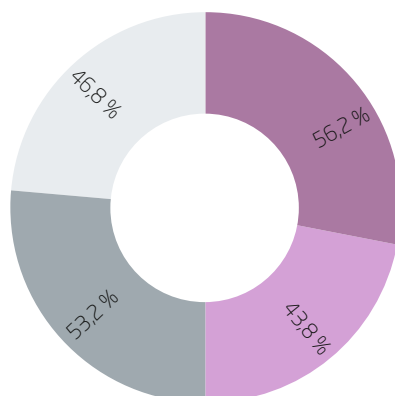
- Under 18 år
- 18-23 år
- 24-29 år
- 30-39 år
- 40-49 år
- 50-59 år
- 60 år eller eldre

Hvor kommer beboeren fra?

- Vertskommunen
- Annen kommune
- Utenlandsk opprinnelse
- Etnisk norsk

Antall ulike nasjonaliteter: 16

Overgriper

I nesten 90% av sakene er det ektefelle/samboer eller tidligere ektefelle/samboer som oppgis som overgriper

I 60% av sakene betegnes overgriper som »alltid ruspåvirket» eller »av og til ruspåvirket»

I 27,7 % av sakene flytter beboer tilbake til overgriper

Henvist av

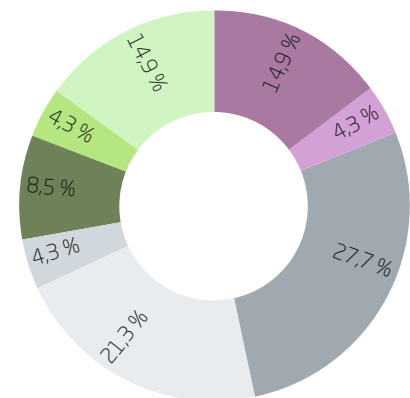
Vi får henvisninger fra ulike instanser, men størst antall henvendelser kommer fra politiet (29,8 %) eller brukernes eget initiativ (23,4 %)

Anmeldelse

I ca 40% av sakene blir forholdet anmeldt enten av beboer selv, av annen instans eller ved offentlig påtale.

Hvor drar beboeren etter oppholdet?

- Hjem til egen bolig (uten overgriper)
- Ny/annen bolig
- Tilbake til overgriper
- Slektninger/venner
- Annet krisesentertilbud
- Institusjon
- Flyktningsinstans
- Annet sted

Illustrasjon

10.2 DAGBRUKERE

Vårt tilbud om veiledning er etter hvert blitt en viktig og stor del av vårt arbeid. Her kan personer som er utsatt for vold i nære relasjoner komme til samtale uten nødvendigvis å ha bestilt time på forhånd. Vi har også samtaler med partnere/andre familiemedlemmer etc. dersom det er et ønske fra brukeren, samt at situasjonen tilsier at det er hensiktsmessig.

Det beste er selvsagt at brukeren avtaler tid for samtale på forhånd, men en krise skjer ofte brått og da trenger en også hjelp brått. Mange av samtalene/rådgivningen gjelder også problemer i familier der det over tid har bygd seg opp et høyt konfliktnivå.

Personer av utenlandsk opprinnelse henvender seg ofte for å få hjelp til utfylling av skjema, og andre praktiske problemer i forbindelse med reetablering etc.

I 2012 var det 60 brukere som kontaktet oss for veiledning i ulike sammenhenger. Av disse var det 49 kvinner (81,7%) og 11 menn (18,3%).

Første året (2010) vi gav tilbud til menn, var hver 4. bruker mann, mens det i 2011 var hver 3. bruker som var mann. I 2012 var det litt færre menn enn i 2011, men dette er tall som naturlig vil variere fra år til år. Mange var her flere ganger i løpet av året, og flere uttrykte også ønske om at vi skulle følge dem tett opp i en periode.

Vår erfaring med å være et kjønnsnøytralt tilbud, tilsier at voldsutsattes hjelpebehov ikke er kjønnsbetinget, men personbetinget. Menn som er utsatt for vold i nære relasjoner kan ha et større behov for et veiledningstilbud enn et bo-tilbud. Etter å ha gitt et kjønnsnøytralt tilbud i tre år, ser vi at mekanismene som følger av volden er mye de samme for menn som for kvinner.

Noen av familiene som bor hos oss har Krisesenteret som en svært viktig del av sitt nettverk etter at de har flyttet ut, og de stikker innom senteret med jevne mellomrom på besøk.

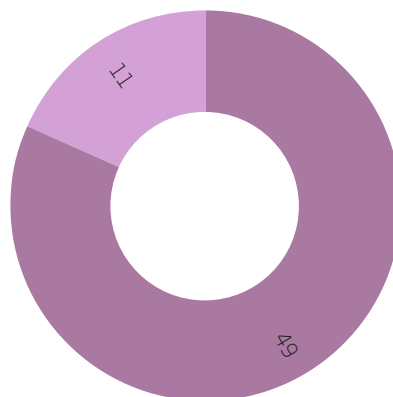
Dette ser vi på som en genuin måte til fortsatt å kunne følge familiene og gi dem nødvendig hjelp og veiledning. Flere av brukerne har sagt at denne hjelpen virker klart forebyggende i forhold til å unngå nye vanskelige situasjoner, og at de uten denne støtten ikke ville klart å ta så godt vare på ungene og unngå å dra tilbake til overgriper.

Vårt tilbud om nettverkskafé og nettverksturer er også svært godt mottatt og benyttes flittig av de familiene som har vært brukere av senteret.

Antall samtaler i 2012: 267

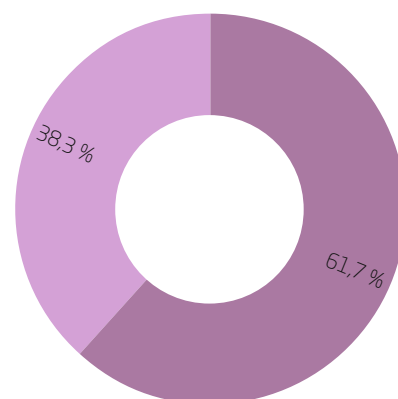
Antall unike personer/saker: 60

- Kvinner: 49
- Menn: 11

Kommunetilhørighet

- Verts kommunen: 37 personer
- Annen kommune: 23 personer

Alder på dagbrukere

Over 60% av sakene gjelder personer i alderen mellom 30 til 50 år.

Samarbeid med barneverntjenesten

I over 60% av sakene er barneverntjenesten involvert/koplet inn.

Over griper

I over 73% av sakene er det ektefelle/samboer eller tidligere ektefelle/samboer som oppgis som over griper

Henvist av

I over 60% av sakene tok bruker kontakt på eget initiativ

Størst pågang

Juni og desember

10.3 TELEFONHENVENDELSER

I 2012 var det totalt 2844 telefonhenvendelser vedrørende våre brukere/saker. I tillegg hadde vi 730 henvendelser på e-post.

11 Utfordringer framover

11.1 PERSONALET/KOMPETANSE

I dagens samfunn blir Kriesesenteret stilt overfor svært vanskelige, krevende og komplekse saker. I de fleste sakene samarbeider vi med det lokale hjelpeapparatet, men stadig flere saker krever også samarbeid med nasjonale instanser som UDI, Fylkesmannen, Psykososialt team i Midt-Norge, NKVTS (Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress); og for at dette samarbeidet skal fungere er det svært viktig at vi som instans har den nødvendige kompetanse. Vi erfarer dessuten stadig oftere at vår kompetanse blir etterspurt av ekstern hjelpeinstans i saker som de finner vanskelige. Jevnlig blir vi bedt om å komme med skriftlige uttalelser vedrørende beboere og de observasjoner som blir gjort under oppholdet hos oss. Disse uttalelsene blir igjen brukt som viktig dokumentasjon under ulike rettssaker, og i tillegg til uttalelsene blir vi stadig oftere innkalt som vitner i disse sakene.

Nye problemstillinger i vanskelige saker som følge av trussel om tvangsgifte, kjønnslemlestelse, trafficking (handel med kvinner, menn og barn), stiller igjen krav til oss på kriesesentrene om ny kunnskap på disse områdene.

Denne endringen i arbeidsoppgaver og kompetanse har ført til stor økning i arbeidsmengde i kontortiden. For å imøtekomme denne økningen, blir utfordringen å ha tilstrekkelig antall ansatte med viktig og riktig kompetanse på den tiden av døgnet som belastningen er størst. Vi ønsker å styrke kompetansen til alle ansatte for å kunne gi riktig og viktig hjelp til en sårbar brukergruppe i en vanskelig livssituasjon.

11.2 SYNLIGGJØRING OG BEKJEMPELSE AV VOLDEN

Skal vi synliggjøre volden må vi sørge for å ha en utstrakt informasjonsvirksomhet på ulike arenaer. Vi er kjempefornøyde med resultatet av utarbeidelsen av ny logo og ny visuell profil!

Nye brosjyrer som retter seg spesifikt mot våre ulike brukergrupper er et viktig og godt verktøy for å spre informasjon og kunnskap om vårt arbeid og våre tilbud. I denne sammenhengen har vi også satt fokus på at vi er et ressurscenter, og det gir oss følelsen av energi og positivitet i arbeidet med mennesker utsatt for vold i nære relasjoner.

Informasjon er viktig både for å synliggjøre og bekjempe, men samarbeid er også en nøkkelfaktor i dette arbeidet. Utfordringen framover ligger nå i å videreføre dette viktige arbeidet og samarbeidet som allerede er i gang, samtidig som vi ser at vi må være enda mer synlige på ulike plan i samfunnet. Skal vi synliggjøre og bekjempe volden må vi arbeide enda mer forebyggende, vi må ut og møte flere barn, unge, foreldre i barnehager og grunnskoler, samt at vi må nå politikerne med viktig informasjon.

11.3 KOMMUNAL HANDLINGSPLAN

Veileder for internkontroll for kriesesentrene stiller krav til oss i forhold til oppfyllelse av kravene i loven. Vi har som mål å utvikle mal for kommunal handlingsplan for alle våre eierkommuner.

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 71 11 14 51 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - hovedkontor
Telefaks: 71 11 10 28
E-post: sigmund.harneshaug@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Til representantskapet i
Krisesenteret for Molde og omegn IKS

Kopi:
Kommune

Deres referanse:

Vår referanse:
Sigmund Harneshaug

Arkivkode:
R3/2012

Sted/dato
Molde, 7. mars 2013

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Krisesenteret for Molde og omegn IKS som viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1 057 935. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, driftsregnskap avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leder ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Kriesenteret for Molde og omegn IKS per 31. desember 2012, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Sigmund Harneshaug
distriktsrevisor / statsautorisert revisor

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS eies av kommunene Fræna, Aukra, Misund, Sandøy, Molde, Eide, Sunndal, Vestnes, Gjemnes, Rauma og Nesset. Senteret drives med tilskudd fra eierkommunene og er medlem av Norsk Krisesenterforbund. Senteret har sitt virkeområde i eierkommunene.

Styret har i 2012 bestått av følgende medlemmer:

Styreleder:	Randi Bergundhaugen, Vestnes	vara: Steinar Aasgård
Nestleder:	Sigrun Mjelva Talsethagen, Molde	vara: Øystein Eik
Styremedlem:	Tor Jarle Sporsheim, Midsund	vara: Liv Pedersen Løken
Styremedlem:	Hanna Sofie D. Farstad, Fræna	vara: Øyvind Fenne
Styremedlem:	Jan Karstein Schjølberg, Gjemnes	vara: Aud Toril Gagnat
Styremedlem:	Per Atle Hansen, Sunndal	vara: Mette Boye
Styremedlem:	Ingunn Orvik, ansatt repr.	vara: Mari Stavik
Sekretær	Ingrid Horsgård, daglig leder	vara: Astrid Abelseth

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS har i 2012 hatt sitt hovedfokus på den ordinære driften ved senteret og anskaffelse av nye lokaliteter til senteret. Vertskommunen Molde har vedtatt dagens tomt i Øvre veg som sted for nytt bygg til krisesenteret. Styret er tilfreds med denne lokaliseringen, og vertskommunen har påstartet en regulerings- og prosjekteringsprosess i saken. Det har vært krevende med innføringa av den nye finansieringsordninga hvor kommunene fra 1. januar 2011 finansierer 100 % av senterets drift.

I løpet av året har senteret tatt i bruk midlertidige lokaler i Råkhaugen i påvente av nybygg. Disse lokalene tilfredsstiller dagens bygningstekniske standard på en helt annen måte enn de gamle lokalene, noe som gir en enklere hverdag med tanke på tilgjengelighet, helse, rettssikkerhet ift. taushetsplikt og arbeidsmiljø. Likevel er heller ikke disse lokalene tilpasset drift av krisesenter. Styret har bedt vertskommunen bidra til at senteret kommer seg raskest mulig over i midlertidige lokaliteter fram til nybygg står klart. Styret er også i gang med revisjon av selskapsavtale, vedtekter og et nytt strategidokument.

Regnskapet viser en driftsinntekt på kr. 8.788.827,- mot kr. 7.557.631,- i fjor. Resultatet viser et mindreforbruk på kr. 1.057.935,- mot et mindreforbruk på kr. 520.000,- i fjor. Selskapets egenkapital er på kr. 122.880,- mot kr. -840.672,- i fjor. Det er styrets oppfatning at dette gir en korrekt oversikt over utvikling og resultat av virksomheten.

Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det framlagte årsregnskapet.

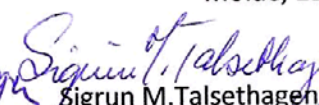
Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger selskapets stilling og framtidig inntjening i følge budsjetter.

Selskapets økonomisk og finansielle stilling er tilfredsstillende.

Sykefraværet har i 2012 vært 11,8 %.

Molde, 11.mars 2013

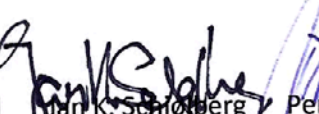

Randi Bergundhaugen

Sigrun M. Talsethagen

Tor Jarle Sporsheim

Ingunn Orvik

Hanna Sofie D. Farstad

Jan Karstein Schjølberg

Per Atle Hansen

Ingrid Horsgård

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgs- og leieinntekter	57.200,00	65.000,00	65.000,00	74.492,25
Overføringer med krav til motytelse	8.720.627,53	8.250.000,00	8.250.000,00	7.432.998,17
Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	11.000,00	0,00	0,00	50.141,24
Skatt på inntekt og formue	0,00	0,00	0,00	0,00
Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	8.788.827,53	8.315.000,00	8.315.000,00	7.557.631,66
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	4.916.920,44	5.230.000,00	5.230.000,00	4.966.972,04
Sosiale utgifter	1.194.033,07	1.340.000,00	1.340.000,00	1.268.807,56
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	1.527.754,02	1.545.000,00	1.545.000,00	1.259.243,69
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	17.906,00	20.000,00	20.000,00	38.829,00
Overføringer	191.405,53	180.000,00	180.000,00	136.159,17
Avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter	7.848.019,06	8.315.000,00	8.315.000,00	7.670.011,46
Brutto driftsresultat	940.808,47	0,00	0,00	-112.379,80
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	693,00	0,00	0,00	2.114,00
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	693,00	0,00	0,00	2.114,00
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	1.639,00	0,00	0,00	5.299,29
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	1.639,00	0,00	0,00	5.299,29
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-946,00	0,00	0,00	-3.185,29
Motpost avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto driftsresultat	939.862,47	0,00	0,00	-115.565,09
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	520.000,19	0,00	0,00	671.483,52
Bruk av disposisjonsfond	163.471,85	0,00	0,00	671.483,52
Bruk av bundne fond	7.601,00	0,00	0,00	11.223,00
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum bruk av avsetninger	691.073,04	0,00	0,00	1.354.190,04
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	520.000,19	0,00	0,00	671.483,52
Avsatt til bundne fond	53.000,00	0,00	0,00	47.141,24
Avsatt til likviditetsreserven	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum avsetninger	573.000,19	0,00	0,00	718.624,76
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1.057.935,32	0,00	0,00	520.000,19

Økonomiske oversikter

3 Kriesenteret Molde og Omegn - 2012 08.03.2013

Oversikt - balanse

EIENDELER

Anleggsmidler

Herav:

Faste eiendommer og anlegg

Utstyr, maskiner og transportmidler

Utlån

Konserninterne langsiktige fordringer

Aksjer og andeler

Pensjonsmidler

Regnskap 2012

Regnskap 2011

5.088.973,00

5.078.561,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

47.902,00

35.282,00

5.041.071,00

5.043.279,00

Omløpsmidler

Herav:

Kortsiktige fordringer

Konserninterne kortsiktige fordringer

Premieavvik

Aksjer og andeler

Sertifikater

Obligasjoner

Kasse, postgiro, bankinnskudd

2.929.693,11

1.874.033,14

191.217,70

145.980,17

0,00

0,00

72.482,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

2.665.993,41

1.728.052,97

SUM EIENDELER

8.018.666,11

6.952.594,14

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Herav:

Disposisjonsfond

Bundne driftsfond

Ubundne investeringsfond

Bundne investeringsfond

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest

Regnskapsmessig mindreforbruk

Regnskapsmessig merforbruk

Udisponert i inv.regnskap

Udekket i inv.regnskap

Likviditetsreserve

Kapitalkonto

122.880,70

-840.672,77

412.367,34

55.839,00

247.741,04

202.342,04

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

1.057.935,32

520.000,19

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

-1.595.163,00

-1.618.854,00

Langsiktig gjeld

Herav:

Pensjonsforpliktelser

Ihendehaverobligasjonslån

Sertifikatlån

Andre lån

Konsernintern langsiktig gjeld

6.684.136,00

6.697.415,00

6.684.136,00

6.697.415,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

Kortsiktig gjeld

Herav:

Kassekredittlån

Annen kortsiktig gjeld

Konsernintern kortsiktig gjeld

Premieavvik

1.211.649,41

1.095.851,91

0,00

0,00

1.211.649,41

993.811,91

0,00

0,00

0,00

102.040,00

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

8.018.666,11

6.952.594,14

MEMORIAKONTI

Memoriakonto

Herav:

Ubrukte lånemidler

Ubrukte konserninterne lånemidler

Andre memoriakonti

Motkonto for memoriakontiene

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

Inge Husebø *Ingunn Husebø Orvik* *Anna Sofie Dalheim Færstad* *Ragnhild Husebø* *Jan Karsten Solnes*
Sigrunn T. Lørdal *Randi Bergundhaugen*

Noter 2012

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Molde og omegn Kriesenter IKS følger de kommunale regnskapsprinsippene jf § 5 i Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper. Noter til regnskapet følger de kommunale regnskapsforskriftene (FKR). (Kommune)Regnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører selskapets virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Note 1 Endring i arbeidskapital (FKR § 5 nr. 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2012	31.12.2011	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 2 929 693	kr 1 874 033	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 1 211 649	kr 1 095 851	
Arbeidskapital	kr 1 718 044	kr 778 182	kr 939 862

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 8 788 827	
Inntekter investeringsregnskap	kr -	
Innbet. ved eksterne finanstransaksjoner	kr 693	
Sum anskaffelse av midler	kr 8 789 520	kr 8 789 520

Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 7 848 019	
Utgifter investeringsregnskap	kr -	
Utbetalinger ved eksterne	kr 1 639	
Sum anvendelse av midler	kr 7 849 658	kr 7 849 658

Anskaffelse - anvendelse av midler	kr 939 862
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)	kr -
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap	kr 939 862

Endring arbeidskapital i balansen	kr 939 862

Note 2 Pensjon (FKR § 5 nr. 2)

Generelt om pensjonsordningene i selskapet

Molde og omegn Krisesenter IKS har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger (§13-5):	KLP
Forventet avkastning pensjonsmidler	5,50 %
Diskonteringsrente	4,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	3,16 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	3,16 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2012	2011
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	572 395	572 316
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	285 986	284 271
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-253 736	-255 227
Administrasjonskostnader	28 621	28 376
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	633 266	629 736
Betalt premie i året	696 791	540 306
Årets premieavvik	-63 525	89 430

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2012		2011	
	Arb.giveravg.		Arb.giveravg.	
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	6 481 093		6 493 004	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	5 041 071		5 043 279	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	1 440 022	203 043	1 449 725	204 411
Årets premieavvik	-63 525	-8 957	89 430	12 610
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	89 430	12 610	0	
Sum amortisert premieavvik dette året	-89 430	-12 610	0	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-63 525	-8 957	89 430	12 610

Note 3 Avsetning og bruk av fond (FKR § 5 nr. 6)

Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01	kr 55 839	kr -
Bruk av fondet i driftsregnskapet	kr 163 471	kr -
Bruk av fondet i investeringsregnskapet		kr -
Avsetninger til fondet	kr 520 000	kr 55 839
Beholdning 31.12	kr 412 368	kr 55 839
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01	kr 202 342	kr 166 424
Bruk av fondene i driftsregnskapet	kr 7 601	kr 11 223
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	kr -	kr -
Avsetninger til fondene	kr 53 000	kr 47 141
Beholdning 31.12	kr 247 741	kr 202 342

Note 4 Kapitalkonto (FKR § 5 nr. 7)

	DEBET		KREDIT
Saldo 01.01 (underskudd)	1 618 854,00		
		Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	12 620,00
Endring pensjonsmidler	2 208,00	Endring pensjonsforpliktelse (reduksjon)	11 911,00
		Endring arb.giver avg netto pensjonsforpliktelse	1 368,00
		Balanse 31.12 (underskudd i kapital)	1 595 163,00
	1 621 062,00		1 621 062,00

Note 5 Overføringer mellom eierkommunene og IKS

		Regnskap 2012	Budsjett 2012	avik
Molde	35,5 %	2 865	2 800	65
Fræna	13,2 %	1 065	1 057	8
Sunndal	10,0 %	807	848	-41
Rauma	10,4 %	839	848	-9
Vestnes	9,1 %	735	742	-7
Eide	4,8 %	387	387	0
Neset	4,2 %	339	355	-16
Aukra	4,6 %	371	363	8
Gjemnes	3,6 %	291	307	-16
Midsund	2,8 %	226	218	8
Sandøy	1,8 %	145	145	0
sum fordelt	100,0 %	8 070	8 070	0

Note 6 Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk**Udekket udisponert i investeringsregnskapet**

Posten regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk under egenkapitalen i balansen er satt sammen som følger:

Regnskapsår	Mer- forbruk	Mindre- forbruk
2012	0	1 057 935
	0	1 057 935

Note 7 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor**Årsverk**

Antall årsverk i krisesenteret for Molde og Omegn IKS i regnskapsåret var ca 10 årsverk.

Ytelser til ledende personer	2012	2011
Daglig leder	kr 580 098	kr 553 754
Styrehonorarer	kr 88 093	kr 76 200

Godtgjørelse til revisor

Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 16 300. Av dette gjelder kr 16 300 revisjon og kr 0 rådgivning og andre tjenester. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 8 Netto driftsresultat**Netto driftsresultat iht. årsregnskapet**

For at netto driftsresultat skal gi økonomisk informasjon om hvordan driften i kommunen har vært siste år, må det korrigeres for følgende forhold:

	2012	2011
Netto driftsresultat iht. årsregnskapet	939 862	-115 565
- Bruk av bundne fond	7 601	11 223
+ Avsetning til bundne fond	53 000	47 141
Korrigert netto driftsresultat til selskapets driftsaktivitet	1 000 463	-57 201

Krisesenteret for Molde og omegn IKS

🏠 Øvre veg 5, 6413 Molde

✉ Postboks 238, 6401 Molde

☎ +47 71 25 66 66 (døgnåpent)

@ krisesenteret.molde@online.no

🌐 www.krisesenteretmolde.no

Krisesenteret for Molde og omegn IKS

🏠 Råkhaugvegen 12, 6425 Molde

✉ Postboks 238, 6401 Molde

☎ +47 71 25 66 66 (døgnåpent)

@ krisesenteret.molde@online.no

🌐 www.krisesenteretmolde.no